

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 4CoP/3/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3617204659
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Čupková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2020:3617204659.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Beáty Čupkovej a sudcov JUDr. Viery Škultétyovej a JUDr. Radoslava Svitanu, PhD. vo veci starostlivosti súdu o maloletú L. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. XXX/XX, Y., zastúpenú v konaní kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Y., dieťa rodičov O. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XXX a L. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XXX, X., za účasti pestúnov R. O. T., nar. XX.XX.XXXX a S. D. T., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom P. XXX/XX, Y., o návrhu navrhovateľov Z. Z., nar. XX.XX.XXXX a S. Z., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom X. T. XXX na zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti, o odvolaní navrhovateľov proti rozsudku Okresného súdu Partizánske, č. k. 1P/87/2017-216 zo dňa 26. augusta 2019, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žiaden z účastníkov **n e m á** **n á r o k** na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom návrh navrhovateľov S. Z., nar. XX.XX.XXXX a Z. Z., nar. XX.XX.XXXX, na zverenie maloletej L. Z., nar. XX.XX.XXXX do ich náhradnej osobnej starostlivosti zamietol a žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že dňa 28.12.2017 bol tamojšiemu súdu doručený návrh starých rodičov maloletej L. na zverenie maloletej do ich spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti. Návrh odôvodnili tým, že sú jej starí rodičia a matka maloletej chce, aby maloletá bola v opatere starých rodičov. Súd prvej inštancie uznesením č. k. 1P/87/2017-9 zo dňa 20.02.2018 konanie zastavil pre prekážku vecí rozhodnutej (vec vedená pod sp. zn. 2P/20/2016). Na odvolanie navrhovateľov Krajský súd v Trenčíne uznesením č. k. 19CoP/44/2018-45 zo dňa 14.11.2018 uznesenie súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že v konaní vedenom na Okresnom súde Partizánske, sp. zn. 2P/20/2016 súd konal o totožnom návrhu totožných navrhovateľov, avšak nemožno nevidieť, že navrhovatelia poukázali na nové skutkové okolnosti, pre ktoré žiadajú zverenie maloletej do ich náhradnej starostlivosti. Nakoľko skutkové okolnosti podaného návrhu sa nezhodovali so skutkovými tvrdeniami, na základe ktorých súd rozhodol vo veci, sp. zn. 2P/20/2016, nemožno dospieť k záveru, že sa jedná o prekážku vecí rozsúdenej. Pri rozhodovaní vychádzal zo zistenia, že mal. L. sa narodila O. Z. ako slobodnej matke, ku ktorej otcovstvo nebolo doznané. Rozsudkom Okresného súdu Trenčín, sp. zn. 12C/210/2013 zo dňa 24.04.2017 bol za otca maloletej určený L. Y.. Rozsudkom tamojšieho súdu č. k. 4P/29/2015-84 zo dňa 11.04.2016, právoplatným dňa 25.04.2016 bola maloletá L. zverená do pestúnskej starostlivosti manželov T.. Po vykonanom dokazovaní mal súd za preukázané, že návrh starých rodičov maloletej na zverenie maloletej do ich spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti nie je dôvodný. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že od posledného rozhodnutia o návrhu navrhovateľov na zverenie

maloletej do ich náhradnej osobnej starostlivosti nedošlo k žiadnej zásadnej zmene v podmienkach v ich domácnosti, keď naďalej domácnosť navrhovateľov nie je pripravená a prispôsobená podmienkam, v ktorých by mala žiť maloletá L.. Hygienický štandard v domácnosti je na nízkej úrovni, maloletá nemá pripravenú izbu, kde by mohla žiť sama a kde by mala možnosť tráviť čas a prípravu na plnenie školských povinností, kde by mohla tráviť voľný čas a kde by mala svoje súkromie. Táto okolnosť bola so súhlasom navrhovateľa zadokumentovaná a fotodokumentácia je obsiahnutá v súdnom spise. Tiež skutočnosť, že navrhovateľka S. Z. konzumuje i naďalej každý deň alkoholické nápoje, čo potvrdil i jej manžel, a čo vyplýva tiež zo správy o povesti od obce X. T. je významná pre vyslovenie dôvodnej obavy, že starostlivosť o maloletú by nebola zo strany navrhovateľov bezvadná. Pri rozhodovaní vo veciach týkajúcich sa maloletých detí musí mať súd na zreteli predovšetkým najlepší záujem maloletého dieťaťa, pričom maloletá má v súčasnej forme náhradnej starostlivosti (pestúnskej starostlivosti) u manželov T. vytvorené všetky podmienky pre svoj riadny fyzický, psychický a sociálny vývin osobnosti a pre jej všestranný rozvoj. Ide o podnetné prostredie, v ktorom maloletá napreduje. Neboli zistené žiadne nedostatky v jej starostlivosti zo strany pestúnov, ukončila dochádzku do predškolského zariadenia a od nového školského roku nastúpi už na prvý stupeň základnej školy. S pestúnmi má vytvorený silný citový vzťah, oslovuje ich ako rodičov. Pestúni ju primerane veku informujú o jej blízkych. Jediná zmena od posledného rozhodnutia o návrhu navrhovateľov na zverenie maloletej do ich náhradnej osobnej starostlivosti je to, že matka zmenila svoj postoj a súhlasila, aby maloletá bola zverená do náhradnej osobnej starostlivosti jej rodičov. V tejto súvislosti súd konštatoval, že pokiaľ rodičia nedokážu zabezpečiť starostlivosť o svoje maloleté dieťa (čo je aj tento prípad, keď tak matka, ako ani otec maloletej nemajú na to vhodné podmienky, čo aj v konaní priznali a ani nežiadali maloletú zveriť do ich osobnej starostlivosti), prichádzajú do úvahy niektoré z foriem náhradnej starostlivosti. Najvhodnejšie pre náhradnú starostlivosť sú osoby blízke, ktoré by mali mať s maloletým dieťaťom dobrý vzťah a poznať jeho potreby. V predmetnej veci z vykonaného dokazovania vyplynulo, že nie je v záujme maloletej, aby bola zverená do starostlivosti navrhovateľov, keďže maloletá ich nepozná, nemá k nim vytvorenú žiadnu citovú, ani inú väzbu a navrhovatelia ani v domácnosti, kde žijú, nemajú vytvorené vhodné podmienky na spoločný život s maloletou. Považoval za bezvýznamnú snahu syna navrhovateľov, že by svojim rodičom pomáhal s výchovou v prípade zverenia maloletej do ich náhradnej osobnej starostlivosti. Rovnako tak i snaha matky maloletej a jej priateľa, že sú rovnako ochotní s výchovou maloletej pomáhať, je bezvýznamná, nakoľko s maloletou nemajú žiaden kontakt. K vyjadreniu O. T., že je pre ňu ťažké v takých podmienkach, keď musí sústavne chodiť po súdoch, naďalej vykonávať pestúnsku starostlivosť a že súhlasí s návrhom navrhovateľov a zároveň zvažuje podanie návrhu na zrušenie pestúnskej starostlivosti, uviedol, že ani vyjadrenie pestúanky nie je dôvodom na vyhovieť návrhu navrhovateľov, keďže z vykonaného dokazovania vyplýva, že v najlepšom záujme maloletej je, aby súčasný stav a súčasná forma starostlivosti zostali zachované. Rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil ust. § 44 ods. 1, 4, § 45 ods. 1, 2, § 46, § 48 ods. 1, § 52 ods. 2 Zákona o rodine. O trovách konania rozhodol podľa § 57 CMP.

2. Proti tomuto rozsudku podali v zákonnej lehote odvolanie navrhovatelia. V odvolaní uviedli, že matka maloletej bola pracovníčkou úradu práce a rodiny donútená k tomu, aby na pojednávaní trvala na tom, že nechce, aby sa o maloletú starali jej rodičia. Dôvodili, že sudca súdu prvej inštancie sa dopustil týmto konaním trestného činu a žiadali vyvodiť dôsledky. Matka maloletej chce, aby bola maloletá vychovávaná starými rodičmi v jej rodnej obci. Snažili sa skontaktovať s pestúnmi, nebol im však umožnený kontakt, ani stretnutie s maloletou. Zdôraznili, že spolu vychovali 3 deti a vychovali ich dobre. Matka maloletej je pod vplyvom priateľa. V podanom odvolaní sa navrhovatelia rozsiaholo, expresívne a urážlivo vyjadrovali k osobe sudcu súdu prvej inštancie a k jeho práci.

3. Kolízny opatrovník k podanému odvolaniu uviedol, že žiada rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť ako vecne správny.

4. V písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu matka maloletej uviedla, že žiada, aby bola jej dcéra daná do výchovy jej otca. Dôvodila, že pracovať bude v H., ale na víkendy bude chodiť k rodičom do X. T.. Otec je dôchodca, ale so všetkým mu pomôže jej brat a sestra. Keďže pestúni na pojednávaní uviedli, že sa o maloletú nechcú starať, chce, aby maloletá ostala u jej otca a tak s ňou bude môcť byť v kontakte častejšie.

5. Otec maloletej v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu uviedol, že nesúhlasí so zverením maloletej do starostlivosti navrhovateľovi. Na pojednávaní vyjadril rovnaký názor a nikdy svoj názor nezmenil.

6. V ďalšom vyjadrení matka maloletej opätovne uviedla, že žiada zverenie maloletej do starostlivosti jej otcovi do X. T., nakoľko tam býva matka maloletej, jej brat a starí rodičia maloletej. Uviedla, že pracuje v K. v B..

7. Krajský súd preskúmal vec podľa § 65 a § 66 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (CSP) a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné potvrdiť ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP.

8. V prípade, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožní s odôvodnením napadnutého rozhodnutia tak, ako v danej veci, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (§ 387 ods. 2 CSP). Aplikáciou ust. § 387 ods. 2 CSP odvolací súd vyjadruje nielen svoj záver, že napadnuté rozhodnutie a jeho odôvodnenie považuje za vecne správne, ale zároveň, že námietky vznesené účastníkmi konania v odvolaní nie sú dôvodné, právne významné alebo spôsobilé spochybniť správnosť záverov uvedených v odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie.

9. Podľa § 44 ods. 1 Zákona o rodine, náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

10. Podľa § 44 ods. 3 Zákona o rodine náhradnou starostlivosťou je a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len „náhradná osobná starostlivosť“), b) pestúnska starostlivosť a c) ústavná starostlivosť.

11. Podľa § 44 ods. 4 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

12. Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

13. Podľa § 45 ods. 2 Zákona o rodine pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

14. Podľa § 48 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa a ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o jeho zverení do pestúnskej starostlivosti fyzickej osoby, ktorá má záujem stať sa pestúnom a spĺňa ustanovené predpoklady (ďalej len „pestún“).

15. Súd môže maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, pri výbere formy náhradnej starostlivosti však vždy treba mať na zreteli záujem maloletého dieťaťa, ako prvoradé hľadisko.

16. V záujme maloletého dieťaťa v najširšom slova zmysle je, aby vyrastalo v atmosfére šťastia, lásky, porozumenia, stability, tolerancie a harmónie, aby jeho výchova smerovala k pozitívnemu rozvoju jeho osobnosti, nadania a rozumových a fyzických schopností, mravnému, duchovnému a sociálnemu rozvoju, aby bol jeho majetok spravovaný s náležitou starostlivosťou, a aby boli rešpektované jeho práva uvedené v Dohovore o právach dieťaťa, ako aj v iných právnych predpisoch.

17. Zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti je výnimkou zo zásady, že výchova maloletého dieťaťa je predovšetkým úlohou rodičov.

18. V danom prípade, potom ako bola nad mal. L. nariadená ústavná starostlivosť, sa maloletá na základe uznesenia Okresného súdu Trenčín, č. k. 31P/245/2014-14 zo dňa 13.11.2014 nachádza v pestúnskej starostlivosti manželov R.. O. T. a S.. D. T.. Matka ani otec sa výkonu rodičovských práv vo vzťahu k maloletej nedomáhajú, opakovane žiadajú maloletú zveriť do ich náhradnej osobnej starostlivosti starí rodičia. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, musí byť fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá je plne spôsobilá na právne úkony, má osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, svojim spôsobom života a života osôb, ktoré s ňou žijú v spoločnej domácnosti zaručuje, že náhradnú osobnú starostlivosť bude vykonávať v záujme maloletého dieťaťa.

19. V danom prípade odvolací súd súhlasí so záverom súdu prvej inštancie, že návrh starých rodičov maloletej na zverenie maloletej do ich spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti nie je dôvodný. Od predchádzajúceho rozhodnutia o návrhu starých rodičov na zverenie maloletej do ich náhradnej osobnej starostlivosti, ktoré bolo naposledy vykonané rozsudkom Okresného súdu Partizánske, č. k. 2P/20/2016 zo dňa 13.06.2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne, č. k. 17Cop/68/2016-63 zo dňa 15.02.2017 k žiadnej podstatnej zmene rozhodných skutočností nedošlo. Starí rodičia opakovane akcentujú svoju vôľu vychovávať maloletú, v dôsledku čoho žiadajú, aby im maloletá bola zverená do náhradnej osobnej starostlivosti, avšak osobne sa s maloletou nekontaktujú, nie sú v osobnom, písomnom, telefonickom ani inom kontakte. Posudzovaním najlepšieho záujmu maloletej v súvislosti s jej zverením do náhradnej osobnej starostlivosti starým rodičom a podmienkami starých rodičov na výchovu, starostlivosť a všestranný vývoj maloletej sa súd dôsledne zaoberal. Vykonal nielen výsluch starých rodičov, rodičov, pestúnov a výsluchu brata matky, ale opakovane prešetroval pomery na strane starých rodičov prostredníctvom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Y., odbor sociálnych vecí a rodiny a prostredníctvom obce X. T.. Takto bolo zistené, že domácnosť starých rodičov nespĺňa podmienky pre starostlivosť o maloletú, hygienické podmienky sú na nízkej úrovni, starí rodičia obývajú starší rodinný dom, v ktorom je plynové kúrenie, kúri sa gamatkami, v dome je chladnička a sporák, kúpeľňa je vybavená vaňou aj toaletou, ale je to v dezolátnom stave, celá domácnosť je zanedbaná a pre dieťa nevyhovujúca, podmienky na bývanie sú veľmi zlé. Podľa záverov úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, starí rodičia majú nevyhovujúce podmienky pre zdravý rast a vývoj maloletého dieťaťa. Nedisponujú bytovými, sociálnymi podmienkami a osobnostnými predpokladmi na zabezpečenie riadnej starostlivosti o maloleté dieťa. Pre možnosť starostlivosti o maloletú starí rodičia nemajú vytvorené podmienky. Nemajú technické podmienky na výchovu a všestranný vývoj maloletej, ani emocionálne väzby na maloletú. Dieťa starých rodičov nepozná, nemá k nim vytvorenú žiadnu citovú alebo akúkoľvek inú vzťahovú väzbu. Pokiaľ odvolatelia v podanom odvolaní tvrdili, že matka maloletej bola pracovníčkou úradu práce a rodiny donútená, aby na pojednávaní trvala na tom, že nechce, aby sa o maloletú starali jej rodičia, odvolací súd uvádza, že matka bola pred súdom prvej inštancie vypočutá a uviedla, že pôvodne s návrhom starých rodičov na zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti nesúhlasila, svoj postoj zmenila kvôli otcovi, keďže ju chce domov ako vnučku. Sama si však uvedomuje, aké sú podmienky v domácnosti pestúnov a aké sú podmienky u otca. Myslí si, že maloletá by sa mala lepšie u svojich pestúnov. Potvrdila, že sama nemá schopnosť sa o maloletú starať. Podľa názoru odvolacieho súdu matka si uvedomuje, že starostlivosť o maloletú L. je u pestúnov riadne zabezpečená a so starostlivosťou - s náhradnou osobnou starostlivosťou u svojich rodičov súhlasí len z dôvodu, aby vyhověla želaniu svojho otca.

20. S prihliadnutím na to, aby boli zabezpečené čo najpriaznivejšie podmienky pre zdravý vývoj maloletej, odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že dôvody na zverenie maloletej L. do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov nie sú dané, preto rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny.

21. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

22. Toto rozhodnutie bolo senátom Krajského súdu v Trenčíne prijaté jednomyseľne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza (§ 76 CMP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).